

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת נדרים

דפים ז - יג, פרשת בהעלתך תשע"ה

דרך ישרה תמצית הדף

צדף ז-ח

*האיבעיות בידות. *דיני נידוי.

א. האיבעיות בידות והמקרים 1. בקדושין שקדש אשה ואמר לשניה ואת, דלמא קאמר ואת חזאי. 2. בפאה וקסבר שאדם יכול לעשות את כל שדהו פאה, והאיבעיא משום דפאה הוקשה לקרבנות לגבי בל תאחר האם ה"נ לענין יד. 3. צדקה משום דהוקשה לקרבנות לבל תאחר. 4. בהפקר את"ל יש יד לצדקה משום דאין היקש למחצה, מיהו צדקה רק לעניים והפקר אף לעשירים. 5. בית הכסא את"ל זימון מועיל, ועלו בתיקו.

ב. האומר לחבירו משמתנא מינך לכו"ע שרי ובמנודה אני לך ר"ע היה חוכך להחמיר אבל אינו לוקה, ובנדינא מינך ר"ע אוסר ופליגי אמוראי אי רבנן ג"כ אוסרים. ומייתי דיני נידוי 1. נדהו בפניו מתירין רק בפניו, ונדהו שלא בפניו מתירין אף שלא בפניו. 2. השומע הזכרת השם מפי חבירו צריך לנדותו ואם לא נידהו השומע בנידוי, דבמקום הזכרת השם מצויה עניות שהיא כמיתה. 3. ממעשה דרב הונא ילפינן להנך, וכן שאין בין נדוי להפרה ולא כלום. 4. א"ר גידל ת"ח מנדה לעצמו ומיפר לעצמו, כגון מר זוטרא חסידא מתי שהוצרך לנדות וקמ"ל דלא אמרינן אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין, וכן א"ר גידל שנשבעים לקיים את המצוה וכן במתחייב להשכים ולשנות. 5. נידוהו בחלום צריך עשרה בני"א להתיר לו וזה דמתנו הלכתא או דתנו ואם לאו יתן שלום לעשרה בני"א, ולא מהני היתר ע"י מי ששמתו או בחלום. 6. ממעשה דנדרה של אשת רבינא ילפינן שבעל נעשה שליח לחרטת אשתו, ואין להתיר במקום רבו ושמתא שרי, ומכנפין שפיר דמי ויחיד מומחה שרי שמתא.

צדף ט-י

*כנדרי רשעים וכשרים. *דיני כינויים.

א. האומר כנדרי רשעים אם אמר הריני הוי נזיר ועלי חייב בקרבן והימנו הוי שבועה, אמר כנדרי כשרים לא אמר כלום אבל כנדבותם נדר בנזיר ובקרבן. ומפרשינן כמאן אתי 1. להו"א דלא כר"מ דאמר טוב מזה ומזה שאינו נודר כל עיקר, ודלא כרבי יהודה דקאמר טוב מזה ומזה נודר ומשלם. 2. אתי כר"מ מיהו בנדבה לא קאמר וליכא תקלה כהלל שהיה מקדיש בעזרה, וניזירות כשמעון הצדיק

שלא אכל אשם נזיר טמא כיון שמתחרטים מלבד הנזיר מהדרום שהפליא לנזור. 3. אתי כרבי יהודה ואף דקאמר טוב מזה ומזה נודר ומשלם תני דמשובח רק נודב ומקיים ולא נודר משום תקלה וקסבר דשייכא נדבה בנזירות וכמו חסידים הראשונים, אבל לר"ש לא התנדבו בנזירות כיון שנקרא חוטא על הנפש וכדאמר ר"א הקפר וטעמיה משום שציער עצמו מן היין.

ב. דיני כינויין 1. מה הם הכינויין: קונם קונח קונס אלו כינויי קרבן, חרק חרך חרף כינויי חרם, נזיק נזיח פזיח כינויי נזירות, שבותה שקוקה נודר במוהי אלו כינויי שבועה. 2. הכינויין לרבי יוחנן לשון אומות, ולר"ל לשון שבדו חכמים שמא יאמר לה' קרבן ויצא שם שמים לבטלה. 3. כינויי כינויין כגון מקנמנא חרקים מחזקנא שבובאל ב"ש אסרי וב"ה שרו, ופליגי להו"א אם הם לשון אומות או חכמים, ולמסקנא לכו"ע כינויין לשון אומות ופליגי האם גם הנך לשון אומות, או בגזירת כינויי כינויין אטו כינויין. 4. האיבעיות: מיפחזנא, קינמא אי זהו קנמון, קינה אם של תרנגולין, ופשיטא שאם אמר אשיבתא לא אמר כלום.

צדקה יא יג

*הלשונות שאוסר. *התפסה בעיקרו או בדינו. הדרן!

א. הלשונות שאוסר ונאסר 1. האומר לחולין שאוכל לך או לא כשר לא דכי טהור וטמא נותר ופיגול אסור, ואמרינן סכוונתו שלא יהא חולין אלא קרבן ולא אתי כר"מ דלית ליה מכלל לאו ומצריך שיהא כתנאי בני גד, אלא אתי כרבי יהודה דקסבר שהאומר ירושלים לא אמר כלום. 2. אמר כאימרא כדירים כעצים כמזבח כהיכל כירושלים לא אמר כלום, ופליגי בדעת ר"י אי האומר כירושלים נאסר או דבעינן שידור בדבר הקרב בירושלים. 3. חולין החולין כחולין בין שאוכל לך ובין שלא אוכל לך מותר, לחולין שאוכל לך אסור כר"מ ולית ליה מכלל לאו אתה שומע הן, לחולין לא אוכל לך מותר ובזה האי תנא פליגי על ר"מ שאוסר או דאיירי שאמר לחולין, וכן אימרא לאימרא כאימרא שאוכל לך אסור ולא אוכל לך מותר באומר לאימרא. 4. האומר קרבן עולה מנחה חטאת תודה שלמים שאני אוכל לך אסור ור"י מתיר, הקרבן בקרבן קרבן שאני אוכל לך אסור, לקרבן לא אוכל לך ר"מ אוסר דנעשה כאומר שיהא קרבן לפיכך לא אוכל לך, הא קרבן שאוכל לך שרי אף לחכמים כיון שנדר בחיי קרבן. 5. קונם פי מדבר עמך אסור, ואיירי שאמר יאסר פי לדיבורי ולא שאני מדבר עמך משום שנדרים חלים רק על דבר שיש בו ממש.

ב. היה לפניו בשר שלמים וככר ואמר זה כזה בעי האם מתפס בעיקרו ואסור או בהיתר אכילה ושרי, והשמועות 1. במשנתנו נותר ופיגול אסור והוי לאחר זריקת דמים, ותירץ בנותר של עולה ולא נקט בשר עולה משום דאתי לאשמועינן גבי נותר דאסור ולא היו כמתפס בדבר האסור שאינו חל. 2. איסר זהו האומר שלא יאכל בשר כיום שמת אביו ואיירי שנדור באותו היום, ומזה שנאסר אף דאיכא ימים נוספים דהתירא ש"מ שמתפס בעיקרו, ודחי דאיירי שנדור מאותו היום ואילך. 3. כחלת אהרן וכתרומתו מותר ומדייקנן כתרומת לחמי תודה אסור ש"מ שמתפס בעיקר, ודחי כתרומת הלשכה אבל לחמי תודה כלול בתרומה, או דאיירי בתודה וקודם זריקת דמים והפרישם בלישה. 4. הרי עלי כבכור רבי יעקב אוסר ורבי יהודה מתיר להו"א שאמר זה כזה, ודחי דאיירי לפני זריקה ופליגי במתפס בדבר האסור שנאמר כי ידור ומשמע דבר הנדור ולה' אתי לחטאת ואשם, ולאידך לה' לרבות דבר האסור ואמרינן דבכור קדוש ממעי אמו ומצוה להקדישו.

הלכן עלך פרק קמא!

פדף ז- ח רן בדיני נידוי

- א. אמרינן להנות מנכסיו אסור 1. י"א בכל נדוי 2. לר"ן דוקא בב"ד הגדול.
- ב. לאפקרותא שלושים יום 1. לתוס' הכא שאני דנעשה לאיים. 2. לרי"ף אינה הלכה.
- ג. ת"ח מיפר לעצמו 1. לרמב"ם בכל ענין. 2. לרשב"א דוקא במנדה עצמו ממידת חסידות.
- ד. אשת המנודה 1. י"א דעליה לפרוש ממנו. 2. לפי הראב"ד שרי כדאשכחן דשרי בתשה"מ, דאשתו כגופו.
- ה. היתר בפניו 1. י"א משום דאליס נדויו. 2. לר"ן משום חשדא, ונפ"מ בהודיעוהו.
- ו. נודר בחלום 1. לר"ן א"צ היתר. 2. לרשב"א צריך.
- ז. שליח לחרטה 1. לרמב"ם דוקא לאשתו אפשר. 2. לתוס' כ"ש מבעל דיכול, וכן בכתב אפשר.
- ח. יחיד מומחה. 1. י"א דוקא סמוך. 2. לר"ן כל חכם מובהק.

פדף ט- י רן

- א. הריני 1. כאומר אהא והוי נזיר. 2. י"א רק אהא דלישנא מעליתא, ובהריני לבד אינו נזיר.
- ב. נדר 1. לפי רבנותא קשיא נמי על מתניי, אלא דמפרש לר"מ. 2. לר"ן רק אי מתניי לא כר"מ די"ל שנדר ברצון.
- ג. פירוש רשב"ג נדר במוהי: 1. צריך שיאמר בנדר דנדר מוהי, ולא במוהי לבד. 2. במומי לא אמר כלום, ומומי בלא בי"ת חלה שבועה.

פדף יא- יב רן

- א. טהור 1. בלי למד, וסמיך על דכי. 2. יש לגרוס בלמד.
- ב. כאימרא וכו' ר"י בעי שיאמר בכף 1. דלא משמע לשון איסור. 2. הוי משמע דקאמר בחיי אמרא.
- ג. כאימרא, הוא שה קרבן 1. משום דשה הידוע. 2. ספיקא, וסתם נדרים להחמיר.
- ד. גירסאות לחולין 1. לחולין, וקשיא לר"מ לית מכלל לאו. 2. לא גרסי הכא כלל. 3. לחלין בלא ו', לחלות תודה.
- ה. כאומר לקרבן יהא 1. לא חולין אלא קרבן ולפיכך לא אוכל לך. 2. חלות תודה הוי דומיא דקרבן.
- ו. תירוץ רב אשי 1. לחולין, בשוא מותר ובפתח אסור. 2. לחלין בשוא אסור דאמר כקרבן, ובפתח שרי דאמר שלא יאסר כחלות.

פדף יב- יג ר"ן

- א. קיי"ל דנקרא דבר הנדור 1. יום שמת גדליה, אף דכבר אסור מדרבנן. 2. דבר שאסר לו בלבד.

שאלות לחזרה ושינון

ב. דיני כינויין (6)

דף יא- יג

א. הלשונות שאוסר ונאסר (5)

ב. האיבעיא אי מתפיס בעיקרו או בדינו

והשמועות (4) הדרן!

דף ז- ח

א. האיבעיות בידות והמקרים (5)

ב. דיני נידוי (6)

דף ט- י

א. כנדרי רשעים וכשרים כמטן אתיא (3)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות
עבודה זרה הוריות
מחודדין בפ"ד
זבחים
מנחות
חולין
בכורות עם הקדמות ומושגים
ערכין-תמורה
כריתות-מעילה
נדה

יבמות
כתובות
נדרים
נזיר סוטה
גיטין
קידושין - עם תורתך שעשועי,
סימני הדף, ותוספתא
בבא קמא
בבא מציעא
בבא בתרא א-ב
סנהדרין א-ב
עם "יש סדר
לגמרא" ותמצית כל המסכתא.

ברכות עם מחודדין בפ"ד.
שבת מהדורה חדשה.
עירובין
פסחים
שקלים ר"ה
יומא
סוכה
ביצה תענית
מגילה-פורים עם מדרש,
תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
מו"ק חגיגה

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.
עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.

שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.
קיצור חודים מנוקד ומסודר.
קיצור אלשין רות
קיצור אלשין אסתר
קיצור אלשין איכה
בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.

באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
איזוהי דרך ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
הקדמות ומושגים - סדר קדשים, בקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.

ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל
לפרטים תגובות והערות:
yesodot100@gmail.com

~139~

המערכת